

ส่วนที่ ๒ การศึกษาสถานภาพของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโรงเรียนท่าจำปาวิทยา

โรงเรียนท่าจำปาวิทยา ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้วิธี SWOT Analysis จากความร่วมมือของภาคีเครือข่ายด้านการศึกษา ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน และนำผลจากการวิเคราะห์ เป็นองค์ประกอบในการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กำหนดกลยุทธ์หรือแนวทางการดำเนินงาน ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และสภาพปัจจุบัน สนองตอบต่อนโยบายระดับกระทรวง เขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของประชาชน สรุปผลได้ดังนี้

ปัจจัยภายนอก	
ปัจจัยภายนอก โอกาส (Opportunity = O)	อุปสรรค (Threat = T)
O๑. ต้นสังกัดและหน่วยงานเอกชนให้การสนับสนุนการศึกษา O๒. ชุมชนมีเอกลักษณ์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่เด่นชัด O๓. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง O๔. ชุมชน อบท. หน่วยงานภาครัฐ สถาบันศาสนามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาที่เข้มแข็ง O๕. มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาภายนอกให้ศึกษาอย่างหลากหลาย	T๑. นโยบายการจำกัดอัตรากำลัง T๒. นโยบายการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ส่งผลให้โรงเรียนมีความยุ่งยากในการบริหารจัดการ T๓. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนไม่ต่อเนื่อง ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน T๔. อัตราการหย่าร้างของผู้ปกครองมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้เด็กอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ของนักเรียน
ปัจจัยภายใน	
จุดแข็ง (Strength = S)	จุดอ่อน (Weakness = W)
S๑. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร S๒. นักเรียนสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี S๓. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนสอดคล้องกับท้องถิ่น	W๑. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด W๒. นักเรียนยังขาดทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การคิด คำนวณ W๓. การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน ยังไม่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าโรงเรียนท่าจำปาวิทยา มีผลการประเมินสถานภาพโน้มเอียง ไปในตำแหน่ง “วัวแม่ลูกอ่อน (Cash Cows)” แสดงว่า โรงเรียนมีสมรรถนะภายในที่เข้มแข็ง แต่สภาพแวดล้อมภายนอกไม่เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียน อย่างไรก็ตามโรงเรียนยังต้องพัฒนาคุณภาพ ในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันก็ต้องประสานความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงาน องค์กร ส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์กิจกรรม และผลงานของโรงเรียน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน อย่างแท้จริง หากมีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส ก็สามารถพัฒนาให้สถานศึกษาเข้าสู่สถานภาพเอื้อและแข็ง ได้ในอนาคต ดังนั้น กลยุทธ์ที่จะ

นำมาใช้จึงเป็นกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพและส่งเสริม โดยนำแนวนโยบาย จาก สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการประเมินสถานศึกษา โดย
สมศ. รอบสี่ และผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของ โรงเรียน โดยเน้นทางด้านการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปลุกฝังนักเรียนให้มีคุณธรรม
จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้เอกลักษณ์ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและเครือข่ายความ
ร่วมมือกับชุมชน สถาบันทางศาสนาอย่างใกล้ชิด เสริมสร้างให้นักเรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีด้วยความ
ร่วมมือกับหน่วยสาธารณสุขในพื้นที่ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับท้องถิ่นความต้องการและ
ความถนัดของผู้เรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาภายนอกให้ศึกษา อย่างหลากหลาย เสริมสร้างความ
ร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เร่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนให้สูงขึ้น โดยน าเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนรู้ พัฒนานักเรียนให้มี
ทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นทักษะการคิด วิเคราะห์ การสื่อสาร การคิดคำนวณ
ปรับปรุงการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย โดยใช้
เทคโนโลยีที่ทันสมัยและให้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน พัฒนาระบบ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ ๓
ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

.....

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๔ และปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๔ ไปแล้วนั้น

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ ๓ ในประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่อง การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยเฉพาะหมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความปลอดภัย และมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ซึ่งในการเร่งรัดการทำงานภาพรวมกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจให้กับสังคมและผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดหลักการสำคัญในการประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไว้ดังนี้

๑. สร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนและประชาชน โดยให้ทุกหน่วยงานนำรูปแบบการทำงานโดยบูรณาการการทำงานร่วมกัน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๒. สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบ ต่อตนเอง องค์กร ประชาชนและประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

๓. ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ประกาศและแถลงนโยบายไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา

การศึกษา “วิถีนาคต วิถีคุณภาพ” ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา “โรงเรียนคุณภาพ ๓ วิ (วิถีชีวิต วิชาการ วิชาชีพ) สู่ปัญญาภูมิิต ชีวิตมีสุข ตามรอยนวัตวิถี” ภายใต้รูปแบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม “NKP Educational 4.0 Model” และเพื่อเป็นการต่อยอดการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ดังนี้

นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

๒๕๖๖

๑. วิถีชีวิต : ส่งเสริม สนับสนุน ให้มี วิถีชีวิตแนวใหม่ แห่งการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency)

จุดเน้น

๑.๑ ด้านความปลอดภัย

- ๑) พัฒนามาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ และภัยอื่นๆ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มข้น รวมทั้งดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามประเมินผลการดำเนินการ และแสวงหาสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ดีเยี่ยม (Best Practice) เพื่อปรับปรุง พัฒนาและขยายผลต่อไป
- ๒) พัฒนาการเรียนรู้ที่ปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้และสร้างภูมิคุ้มกันควบคู่กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงบวกและสร้างสรรค์ พร้อมทั้งหาแนวทางวิธีการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๓) เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ๔) ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๕) สร้างภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (VUCA World) และวิถีชีวิตอนาคต (BANI World)

๑.๒ ด้านโอกาสและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

- ๑) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค และได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะ สำหรับการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ
- ๒) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มศักยภาพ
- ๓) ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจัดหาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกอาชีพระยะสั้น เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต
- ๔) พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา ในด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนปกติ นักเรียนพิการและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่หลากหลาย รวมถึงนักเรียนออกกลางคัน

๒. วิชาการ : ส่งเสริม สนับสนุน งานวิชาการ ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ให้มีคุณภาพ (Quality) และร่วมสมัย (Contemporary)

จุดเน้น

๒.๑ ด้านผู้เรียน

๑) ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความพร้อมในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษา ให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและบริบท

๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ให้กับผู้เรียน นำไปสู่การมีสมรรถนะและทักษะอาชีพเพื่อการมีงานทำ พร้อมทั้งส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์ ความสนใจ ความถนัดในอาชีพของตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทั้งในห้องเรียน สถานประกอบการ รวมทั้งการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มและห้องดิจิทัลให้คำปรึกษาแนะนำ

๔) พัฒนาและบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างตรรกะความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลให้นักเรียนไทยสามารถแข่งขันได้

๕) พัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) สำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัลในโลกยุคใหม่

๖) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น และการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๗) จัดการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคลของผู้เรียนผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลายและแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนคุณภาพสูง รวมทั้งมีการประเมินและพัฒนาผู้เรียน

๘) ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) และการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurships) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙) ส่งเสริม และพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้ (Assessments for Learning)

๒.๒ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๑) ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแนวใหม่ Performance Appraisal (PA) โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบ Digital Performance Appraisal (DPA)

๒) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา

๓) พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

๔) พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

๕) เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

๓. วิชาชีพ : ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะอาชีพ ให้แก่ผู้เรียน ต่อยอดนโยบาย “อาชีววิถี” โดยบูรณาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)

จุดเน้น

๓.๑ ด้านผู้เรียน

๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ต่อยอดนโยบาย “อาชีววิถี” โดยมีรูปแบบในการดำเนินงาน ๕ โมดูล (Module) ดังนี้

๑.๑) การจัดหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพ (เน้นการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ)

๑.๒) การจัดหลักสูตรทวิศึกษา สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องการวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๑.๓) การจัดหลักสูตรเตรียมพื้นฐานความถนัดกลุ่มสาขาวิชาชีพในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

๑.๔) การจัดกิจกรรมชุมนุมเพื่อการเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการ

๑.๕) การจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น และหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่ส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ

๒) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ ในอาชีพของตนเองในอนาคต ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทั้งในห้องเรียน สถานประกอบการ

๓) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน จากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะและทักษะอาชีพ ด้วยการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessments)

๓.๒ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เพื่อบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ และทักษะอาชีพ

๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ให้กับผู้เรียน นำไปสู่การมีสมรรถนะและทักษะอาชีพเพื่อการมีงานทำ

๓) ส่งเสริมและพัฒนาครู ให้สามารถบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนที่ร่วมสมัยและมีคุณภาพ

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติ

๑. ให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง นำนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ข้างต้น ไปเป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดำเนินการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

๒. ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ทำหน้าที่ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและให้สถานศึกษาจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารการศึกษา

และคณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การบริหารจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ทราบตามลำดับ

๓. ในกรณีเกิดปัญหาเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้สถานศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและ ดำเนินการแก้ไขในระดับสถานศึกษาก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายและสหวิทยาเขต ในการแก้ไขข้อขัดข้องก่อน พร้อม ทั้งรายงานต่อคณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามลำดับ

๔. สำหรับภารกิจของสถานศึกษา ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่ปฏิบัติงานในเชิงหน้าที่ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการ อยู่ก่อนแล้ว หากมีความสอดคล้องกับหลักการนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้อง นิเทศ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบให้การดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จ มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

“THACHAMPA Model”

๑.๑ แนวคิดการออกแบบรูปแบบเพื่อใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนท่าจำปาวิทยา

โรงเรียนท่าจำปาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีภารกิจที่สำคัญ คือการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โรงเรียนท่าจำปาวิทยา มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในองค์กร เพื่อยกระดับการบริหารจัดการและคุณภาพการศึกษา โดยนำแนวคิดและเครื่องมือรูปแบบ “THACHAMPA Model” เพื่อดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืนและเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ช่วยให้การดำเนินงานได้รับการพัฒนาและก้าวไปข้างหน้า โดยเน้นการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ด้วยการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงคุณภาพของการบริการ ให้สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความพอใจให้แก่ผู้รับบริการ ซึ่งจะทำให้เป็นปัจจัยสำคัญในการก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ (Excellence) และมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการพัฒนาการขององค์กรในระยะยาว และใช้หลักการของ Deming คือ วงจร P-D-C-A (Plan, Do, Check, Act) เป็นแนวร่วมในการปรับปรุงคุณภาพ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการกำหนดรูปแบบ “THACHAMPA Model” เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

(๑) เพื่อให้ครูและบุคลากรโรงเรียนท่าจำปาวิทยา ใช้เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายและยกระดับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ ความมั่นใจให้แก่บุคลากรในกระบวนการของการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

(๓) เพื่อให้ครูและบุคลากรโรงเรียนท่าจำปาวิทยา ได้ส่งมอบคุณค่าที่ดีทั้งผลผลิตและบริการด้านการศึกษาให้แก่ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการศึกษา

๑.๓ นิยามศัพท์และองค์ประกอบ “THACHAMPA Model”

๑. T: Team & Network หมายถึง ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ

Teamwork หมายถึง การมีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน การแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมพิจารณาหาข้อตกลงร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบผลการดำเนินงาน กำกับ ติดตาม ประเมินผลเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

Network หมายถึง เครือข่ายองค์กร ชุมชน ที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารหรือสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร เช่น โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่บริการ เป็นต้น

๒. H: High Cooperation หมายถึง การร่วมมือร่วมใจกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ในองค์กร ทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการทำงาน และเกิดประโยชน์สูงสุดกับ นักเรียน

๓. A : Activity หมายถึง การจัดกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เป็นการจัดกิจกรรมในโครงการเพื่อ สร้างสรรค์ส่งเสริมให้นักเรียน พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีระบบให้นักเรียนมีสมรรถนะที่สำคัญตาม หลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

๔. C: Classroom management หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ โรงเรียนท่าจำปาวิทยา บริหารจัดการให้ชั้นเรียนได้อยู่ในสภาพความพร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง

๕. H: Human Resource หมายถึง การมุ่งเน้นการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การ วิเคราะห์สมรรถนะ การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยม

๖. A: Accountability การรับผิดชอบ มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยเอาใจใส่ มุ่งมั่นให้งานที่รับผิดชอบสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ ร่วมรับผิดชอบในการกิจและเป้าหมายของหน่วยงานและองค์กร วางแผนการดำเนินงาน และปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย รับรู้ วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ สภาพปัญหา และสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก และมีการวางแผนเตรียมรับสถานการณ์ต่างๆได้อย่าง เหมาะสม

๗. M: Measurement & assessment หมายถึง การวัดผลประเมินผล

Measurement หมายถึง การวัดผล การดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งเกี่ยวกับผลงาน (product) ที่เกิดจาก การเรียนรู้และการปฏิบัติงาน (performance) ของผู้เรียน โดยอาศัยเครื่องมือการรวบรวมข้อมูล เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชิ้นงานของผู้เรียน แบบรายงานตนเอง เป็นต้น

Assessment หมายถึง การประเมินผล การตีความข้อมูลที่ได้จากการวัด ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ การเรียน อยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็น เป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

๘. P: Purpose หมายถึง การกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน จุดมุ่งหมายในสิ่งที่ต้องการจาก บริหารจัดการ และการจัดกิจกรรม โดยได้กำหนดเป็น ๔ ประการ คือ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goals) และวัตถุประสงค์(Objectives) ซึ่งการดำเนินการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ ต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และ วัตถุประสงค์ของการดำเนินการ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จที่มีประสิทธิภาพ

๙. **A: Active accurate checking** มีการตรวจสอบที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมการให้หลักประกันอย่างเที่ยงธรรมและการให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในช่วยให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพ ของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

วงจร PDCA หมายถึง วงจรบริหารงานคุณภาพ หรือ Deming Cycle เป็นเครื่องมือที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ นำมาใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานขององค์กรให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างยั่งยืน วงจรดังกล่าวประกอบด้วย P (Plan) คือการวางแผน D (Do) คือการลงมือปฏิบัติ C (Check) คือการตรวจสอบ และ A (Action) คือดำเนินการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา

